

KASIM KAZANCIKLIOĞLU (1903-1976)*

Âşık, öğretmen

Tuğçe ERDAL

Anahtar Kelimeler: Kasım Kazancıklioğlu, Âşık Edebiyatı, Sorgun, Yozgat, 20. Yüzyıl Türk Edebiyatı

Kasım Kazancıklioğlu 1903 yılında Yozgat'ın Sorgun ilçesinin Alcı köyünde doğmuştur. Annesi Hasna Hatun, babası 7 köyün ağası diye anılan Halil İbrahim Ağadır. 8 yaşında çocukken ölen anneden üvey kardeşi Bekir'i saymaz isek, 4 bacının bir erkek kardeşi durumunda tek erkek evlattır. Kasım Kazancıklioğlu devrine göre iyi bir tahsil görmüş, öğretmenlik yapmış, yedek subaylık, siyaset ve çeşitli kademelerde devlet memurluklarında bulunmuştur (Doğan 2005: 315).

Sorgun ilçesinin Alcı ilçesinde doğduğu için Yozgat'ta Alcılı lakabı ile anılan Kasım Kazancıklioğlu kendini, yokuşlu–inişli hayat serencamını ve düştüğü boşluğu, aradığını bulamayıp yoruluşunu yazdığı aşağıdaki dörtlük ile anlatmış ve bu dörtlüğün mezar taşına yazılmasını vasiyet etmiştir: "Dahiydi, derbederdi/ Hayatı hep kederdi/ Dipsiz işler peşinde / Yeldi yeldi keperdi..." Altı erkek ve bir kız çocuk sahibi olan Kazancıklioğlu 26 Aralık 1976 tarihinde vefat eder. Kazancıklioğlu'nın vasiyetini çocukları yerine getirirler ve dörtlük Ankara Kayaş'taki mezar taşına yazılır (Doğan 2005: 318).

Şair olarak Kazancıklioğlu, çok lirik şiirler yazan bir hece şairi olduğu gibi; çok derin manalar ihtiva eden terkip, teşbih, istiare ve mecazlarla süslü aruz vezniyle şiirler yazmış olması ile de aynı zamanda bir aruz ustasıdır. Ancak şiirlerinin çoğunu herkesin anlayabileceği yalın ve açık ifadelerle kaleme almıştır. Aynı zamanda mecazi anlamlı ifadeleri de meşhur olmuş, şiirlerinde sanatsal bir eda içinde kullanmış ve işlemiştir (Doğan 2005: 316). Köy hayatına sonradan yerleşen meskenet ve tembelliğe içerleyen Kasım Kazancıklioğlu sonradan toplum hayatına yerleşen bu kötü alışkanlıkları yazdığı şiirlerinde dile getirmektedir (Doğan 2005: 321). Milliyetçi duygularla yazdığı şiirlerin yanı sıra tasavvufi şiirlerinin de olduğu bilinmektedir (Doğan 2005: 322). Güçlü bir şiir söyleme yeteneği olan şairin yaşadığı olaylara istinaden hemen şiir yazdığı bilinmektedir (Doğan 2005: 318). Herhangi bir âşığa geleneğin tanımladığı usta-çırak ilişkisi anlamında çıraklık etmediği bilinmektedir.

Kaynakça

DOĞAN, D. (2005). "Kasım Kazancıklioğlu". *Yozgat Şair ve Yazarlar Ansiklopedisi*. Yozgat: Sılam Ofset. 315-327.

* Bu madde, Tuğçe ERDAL, "KASIM KAZANCIKLIOĞLU", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, <https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kasim-kazanciklioglu> adresinden Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü tarafından verilen izinle alınmıştır.